Jednací číslo: **26 Cm 65/2004 – 107**

U S N E S E N Í

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Hamplem ve věci navrhovatele **Ing. Pavla S.**, bytem v xxx, zastoupeného Mgr. Luďkem Trnou, advokátem se sídlem v Moravské Ostravě, Na Desátém 27/1762, o poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za porušení základních práv akcionáře a o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady z 10.12.2003 společnosti **Technické služby Havířov a.s.**, se sídlem v Havířově – Městě, Karvinská 66/1461, IČ: 253 75 601, zastoupené JUDr. Ivanou Kabzanovou, advokátkou se sídlem v Ostravě, Jurečkova 16-20,

t a k t o :

I. **Určuje se**, že usnesení valné hromady společnosti Technické služby Havířov a.s., se sídlem v Havířově – Městě, Karvinská 66/1461, IČ: 253 75 601, konané 10.12.2003 je neplatné.

II. Společnost Technické služby Havířov a.s., se sídlem v Havířově – Městě, Karvinská 66/1461, IČ: 253 75 601, **je povinna** zaplatit navrhovateli částku ve výši 300.000,- Kč, a to do 3 dnů od právní moci tohoto usnesení.

III. Společnost Technické služby Havířov a.s., se sídlem v Havířově – Městě, Karvinská 66/1461, IČ: 253 75 601, **je povinna** zaplatit navrhovateli náhradu nákladů řízení v částce 59.375,- Kč, a to do 3 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Navrhovatel se návrhem z 27.02.2004 domáhal vyslovení neplatnosti valné hromady společnosti Technické služby Havířov a.s., se sídlem v Havířově – Městě, Karvinská 66/1461, IČ: 253 75 601 (dále též jen „společnost“), z 10.12.2003. Tvrdil, že je akcionářem společnosti, přičemž souhrnná hodnota jmenovitých hodnot těchto akcií činí 7,7% základního kapitálu. Dopisem z 04.12.2003 oznámila společnost akcionářům, že 27.11.2003 provedla kontrolu akcií a zjistila u některých neplatnost, přičemž jde o prioritní akcie, s nimiž nadále nebudou spojena akcionářská práva. Postupovala tak bez rozhodnutí soudu, který by neplatnost akcií vyslovil. Na valné hromadě pak bylo fakticky akcionářům bráněno ve výkonu akcionářských práv se zdůvodněním, že akcie získali převodem, nikoliv úpisem. Tato svá skutková tvrzení podřadil pod ust. § 178 obch. zák., provedl jeho rozbor a závěrem poukázal na skutečnost, že neschválené usnesení o rozdělení zisku za rok 2002 navýšeného o nerozdělený zisk za rok 2001 poškozuje všechny menšinové akcionáře a odporuje stanovám společnosti v čl. 26 bodu 8. S ohledem na to, že mu nebylo umožněno

vykonávat akcionářská práva a nedošlo ke schválení povinného rozdělení zisku na prioritní dividendy, domáhal se též přiměřeného zadostiučinění ve výši 300.000,- Kč.

Na podporu skutkových tvrzení navrhovatel dále provedl citaci ust. § 155 Obchodního zákoníku (dále též jen „obch. zák.“) a též ust. § 158 a § 159 obch. zák.

Dále navrhovatel tvrdil, že mu byla odebrána akcionářská práva podle uzavřených smluv o převodu cenných papírů, které uzavřel s městem Havířov (prodávající). Jedná se o smlouvy z 21.10.1997, 27.04.1998 a 25.02.1999, podle kterých nabyl akcie společnosti v počtu 520 ks a uhradil dohodnutou kupní cenu. Smlouvy byly uzavřeny v souladu s platnými stanovami společnosti a též v souladu s ust. § 27 odst. 5 Zákoníku práce. Navrhovatel dále popisoval způsob založení společnosti, tvorbu základního kapitálu, jeho účel a smysl. Prováděl konečně též právní rozbor akcie jako cenného papíru, vydržení vlastnického práva k ní.

Závěrem tvrdil, že bod 8. valné hromady je v rozporu se zákonem, ust. § 155 odst. 1 obch. zák., neboť mu jako akcionáři nebyl na valné hromadě umožněn výkon akcionářských práv, zejména pak právo hlasovací. Napadal také rozpor se stanovami, článkem 9 společnosti ohledně nemožnosti valné hromady vyhradit si k rozhodování záležitosti, které jí nesvěřuje zákon či stanovy, přičemž rozhodnutí o „výměně“ neplatných akcií za platné nepatří do její působnosti. Ve své argumentaci dále odkázal také na usnesení Krajského soudu v Ostravě z 23.09.2004, č.j. Nc 31/2004-7, kterým bylo nařízeno předběžné opatření (uložen zákaz společnosti stahování akcií ve vlastnictví navrhovatele za účelem jejích výměny).

Společnost ve svém vyjádření k návrhu doručeném soudu 18.1.2005 navrhla zamítnutí návrhu v celém rozsahu. Na svou procesní obranu zejména uvedla, že navrhovatel se valné hromady 10.12.2003 vůbec neúčastnil, nebylo mu tudíž bráněno ve výkonu akcionářských práv. Valná hromada byla svolána z jeho podnětu spolu s dalšími menšinovými akcionáři, kteří předložili návrh na rozdělení zisku, s nímž většinový akcionář nesouhlasil a svůj nesouhlas konečně vyjádřil hlasováním. Vyjádření nesouhlasu nemůže být chápáno jako porušení zákona a tudíž nemůže vyvolat neplatnost přijatého rozhodnutí. Stanovy společnosti určují pouze způsob, jak rozdělit tu část zisku, kterou valná hromada určí k rozdělení, neurčují však o jakou část zisku se jedná. Společnost dále tvrdila, že navrhovatel není vlastníkem 780 kusů akcií – listiny, které navrhovatel drží totiž nejsou platnými akciemi s ohledem na v minulosti opakované neplatné emise. Sám navrhovatel nechal jako člen představenstva společnosti koncem roku 2002 všechny předchozí emise akcií stáhnout z oběhu a skartovat a nahradil je listinami, které opět bez svolení představenstva vytisknul a též je drží. Důvody neplatnosti akcií spatřovala společnost v uvedení data emise vztahujícího se k předchozím neplatným emisím, kterému též odpovídala výše základního kapitálu a počet akcií, přičemž datum i obsah nové emise měly odrážet skutečný stav ke dni emise. Akcie jsou podepsány podpisem JUDr. P. jako předsedy představenstva, ačkoli ten již předsedou představenstva v době skutečné emise akcií nebyl. Jeho podpis tudíž musel být padělán a pokud ne, pak by jmenovaný musel být takovému podpisu představenstvem zmocněn, což se nestalo. Žádná akcie není podepsána všemi členy představenstva, ačkoliv podle stanov jednají všichni společně. Další vada akcií spočívá v tom, že na prioritních akciích pod pořadovými č. 1-68, 1372-1723, 4193-4852, není uvedeno jméno prvního akcionáře, který upsal a splatil jejich emisní kurs – města Havířov.

Společnost dále na svou procesní obranu uvedla, že navrhovatel v právním postavení akcionáře ohledně všech v návrhu uváděných akcií, neboť je nenabyl zákonným způsobem. Představenstvo se rozhodlo 27.11.2003 provést fyzickou kontrolu akcií za účelem zjištění souladu obsahu seznamu akcionářů se skutečným a právním stavem a přitom zjistilo, že je seznam akcionářů vadný, protože jsou v něm zapsáni akcionáři, kteří se jednak na základním kapitálu nepodíleli a jednak nedrží ani platně vydané resp. rubopisované akcie. Proto rozhodlo provést korekci seznamu tak, aby v něm byly zapsány pouze osoby, které jsou v právním postavení akcionářů. Navrhovatele se toto rozhodnutí dotklo v rozsahu 520 ks akcií, u kterých se na základním kapitálu nepodílel, avšak byl v seznamu akcionářů uveden, pročež byl tento seznam opraven a tyto akcie již u něj dále uvedeny nebyly. Navrhovateli však zůstala zachována akcionářská práva k podílu ve výši 2,519.000,- Kč a v seznamu akcionářů se tento podíl promítl jako vlastnictví 230 ks prioritních akcií na jméno v nominální hodnotě 10.000,- Kč, 21 ks kmenových akcií na jméno o jmenovité hodnotě 10.000,- Kč a 9 ks kmenových akcií na jméno v nominální hodnotě 1.000,- Kč. Ve vztahu 520 ks prioritních akcií společnosti navrhovatel nikdy neprokázal, že tyto akcie nabyl zákonným způsobem, neboť nejsou opatřeny příslušnými rubopisy a nemůže tudíž ve vztahu k nim vykonávat akcionářská práva.

Procesní stanovisko společnosti popsané v předchozích dvou odstavcích zůstalo po celou dobu řízení před soudem I. stupně neměnné.

Ze stanov společnosti z 20.06.2001 soud zjistil, že upravují v bodu 26.8 rozdělení zisku společnosti v rozsahu 35% na prioritní dividendy a v bodu 7.2 vydání 267 ks prioritních akcií na jméno o jmenovité hodnotě 1.000,- Kč.

Ze žádosti o svolání mimořádné valné hromady z 27.10.2003 soud zjistil, že navrhovatel společně s dalšími minoritními akcionáři požádal představenstvo společnosti o svolání mimořádné valné hromady a s návrhem na projednání rozdělení zisku za rok 2002 a 2001 v souladu s článkem 26.8 stanov.

Z dopisu z 04.12.2003 soud zjistil, že předseda představenstva společnosti oznámil navrhovateli, že jeho akcie jsou neplatné. Současně mu oznámil , že je oprávněn vykonávat akcionářská práva ke kmenovým akciím číselné řady 9576-9596, 9620-9628 a prioritním akciím číselné řady 8603-8832.

Z notářského zápisu Nz 337/2003, N 312/2003 soud zjistil, že 10.12.2003 se konala valná hromada společnosti, která neschválila návrh na rozdělení zisku za rok 2002 navýšený o nerozdělený zisk za rok 2001. Současně konstatovala, že na prioritní akcie byl vykázán zisk 1,498.430,- Kč s tím, že rozděleno nebylo nic.

Ze seznamu akcionářů k 03.12.2003 soud zjistil, že společnost evidovala v seznamu u navrhovatele 230 ks prioritních akcií o jmenovité hodnotě 10.000,- Kč, 21 ks kmenových akcií o jmenovité hodnotě 10.000,- Kč a 9 ks kmenových akcií o jmenovité hodnotě 1.000,- Kč.

Ze seznamu akcionářů k 10.01.2003 soud zjistil, že společnost evidovala v seznamu u navrhovatele 750 ks prioritních akcií o jmenovité hodnotě 10.000,- Kč, 21 ks kmenových akcií o jmenovité hodnotě 10.000,- Kč a 9 ks kmenových akcií o jmenovité hodnotě 1.000,- Kč.

Z akcie č. 009671 soud zjistil, že akcie zní na jméno Jan N., má jmenovitou hodnotu 1.000,- Kč, je podepsána předsedou představenstva a pověřeným členem představenstva, obsahuje označení společnosti. Na rubu je údaj o jejím převedení ke dni 31.08.2004 na navrhovatele s podpisem převodce.

Z akcií emitovaných společností pod poř. č. 000001-000025 soud zjistil, že společnost emitovala 25 prioritních akcií na jméno o jmenovité hodnotě 10.000,- Kč. Akcie obsahují podpisy předsedy představenstva a pověřeného člena představenstva, uvedením výše základního kapitálu, počtu kusů prioritních akcií a akcií na jméno.

Z akcií emitovaných společností pod poř. č. 001372-001501 soud zjistil, že společnost emitovala 129 prioritních akcií na jméno o jmenovité hodnotě 10.000,- Kč. Akcie obsahují podpisy předsedy představenstva a pověřeného člena představenstva, uvedením výše základního kapitálu, počtu kusů prioritních akcií a akcií na jméno.

Z akcií emitovaných společností pod poř. č. 004193-004557 soud zjistil, že společnost emitovala 364 prioritních akcií na jméno o jmenovité hodnotě 10.000,- Kč. Akcie obsahují podpisy předsedy představenstva a pověřeného člena představenstva, uvedením výše základního kapitálu, počtu kusů prioritních akcií a akcií na jméno.

Z žádosti o předání platných cenných papírů z 29.06.2004 soud zjistil, že společnost požádala akcionáře o předání cenných papírů v žádosti označených za účelem jejich výměny.

Z úředního záznamu ze skartace z 24.01.2003 soud zjistil, že společnost skartovala 7797 ks akcií na jméno o jmenovité hodnotě 10.000,- Kč, 123 ks akcií na jméno o jmenovité hodnotě 1.000,- Kč, 1535 ks prioritních akcií na jméno o jmenovité hodnotě 10.000,- Kč a 267 ks prioritních akcií na jméno o jmenovité hodnotě 1.000,- Kč. Skartace byla prováděna od 20.12.2002 do 24.01.2003. Záznam je podepsán osobami provádějícími skartaci.

Z rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 28 Cm 53/2003 soud zjistil, že soud vyslovil neplatnost rozhodnutí valné hromady společnosti z 30.07.2003, kterým valná hromada nerozdělila zisk připadající na prioritní akcie. Soud dospěl k závěru, že toto rozhodnutí je v rozporu se zákonem a stanovami společnosti.

Z usnesení Vrchního soudu v Olomouci č.j. 8 Cmo 415/2003-27 soud zjistil, že Vrchní soud potvrdil rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě o vyslovení neplatnosti rozhodnutí valné hromady společnosti z 30.07.2003.

Z úplného výpisu z obchodního rejstříku společnosti soud zjistil, že JUDr. Zdeněk P. vykonával funkci člena představenstva od 01.07.1997 do 24.05.1999, funkci člena dozorčí rady od 24.05.1999 do 17.07.2000. Společnost emitovala mimo jiné 1535 ks prioritních akcií na jméno o jmenovité hodnotě 10.000,- Kč a 267 prioritních akcií na jméno o jmenovité hodnotě

1.000,- Kč, základní kapitál byl od vzniku společnosti zvýšen šestkrát a dosahuje 93,710.000,- Kč.

Ze smlouvy z 25.02.1999 soud zjistil, že město Havířov projevilo vůli převést na navrhovatele 365 ks prioritních akcií na jméno o jmenovité hodnotě 10.000,- Kč emitovaných společností, s odkazem na bod 7.6 stanov. Smlouva je opatřena podpisy smluvních stran.

Ze smlouvy z 27.04.1998 soud zjistil, že město Havířov projevilo vůli převést na navrhovatele 130 ks prioritních akcií na jméno o jmenovité hodnotě 10.000,- Kč emitovaných společností, s odkazem na bod 7.6 stanov. Smlouva je opatřena podpisy smluvních stran.

Ze smlouvy z 21.10.1997 soud zjistil, že město Havířov projevilo vůli převést na navrhovatele 25 ks prioritních akcií na jméno o jmenovité hodnotě 10.000,- Kč emitovaných společností, s odkazem na bod 7.6 stanov. Smlouva je opatřena podpisy smluvních stran.

Z výpovědi svědka JUDr. Zdeňka P. soud zjistil, že v období let 1997 až 1999 vykonával funkci předsedy představenstva společnosti. Po založení společnosti byly emitovány kmenové a zaměstnanecké akcie při zvyšování základního kapitálu společnosti, vždy bylo postupováno tak, aby zůstal zachován poměr mezi kmenovými a zaměstnaneckými akciemi jak to určují stanovy společnosti. Ke smlouvám z 25.01.1997, 27.04.1998 a 25.02.1999 uvedl, že podpis na nich je jeho a tyto smlouvy podepisoval na základě rozhodnutí zastupitelstva města Havířov, které schválilo stanovy společnosti a v nich též poměr mezi kmenovými a zaměstnaneckými akciemi.

V rámci dokazování soud hodnotil v řízení provedené důkazy jednotlivě i v jejich vzájemné souvislosti, tak jak mu tuto povinnost ukládá ust. § 132 o.s.ř. (podle zásad formální logiky).

Pro právní úvahy soudu je rozhodné znění zákona číslo 513/1991 Sb., Obchodní zákoník, ve znění pozdějších změn a doplnění provedených zákony č. 600/1992 Sb., 264/1992 Sb., 591/1992 Sb. (s přihlédnutím k 4/1993 Sb.), 286/1993 Sb., 156/1994 Sb., 84/1995 Sb., 142/1996 Sb. (část), 94/1996 Sb., 142/1996 Sb., 77/1997 Sb., 15/1998 Sb., 165/1998 Sb., 356/1999 Sb., 27/2000 Sb., 105/2000 Sb., 29/2000 Sb., 370/2000 Sb. (část), 30/2000 Sb., 367/2000 Sb., 370/2000 Sb., 370/2000 Sb. (část), 120/2001 Sb., 239/2001 Sb., 501/2001 Sb., 353/2001 Sb., 15/2002 Sb., 126/2002 Sb., 308/2002 Sb., 125/2002 Sb., 151/2002 Sb., 312/2002 Sb., 476/2002 Sb., 87/2003 Sb., 88/2003 Sb., 437/2003 Sb., 370/2000 Sb. (část), 308/2002 Sb. (část), 85/2004 Sb., 257/2004 Sb., 360/2004 Sb., 484/2004 Sb., 360/2004 Sb. (část), 499/2004 Sb., 554/2004 Sb., 179/2005 Sb., 216/2005 Sb. (část), 216/2005 Sb., 377/2005 Sb., 413/2005 Sb., 56/2006 Sb., 79/2006 Sb., 81/2006 Sb., 57/2006 Sb., 308/2006 Sb., 309/2002 Sb., zejména pak ust. § 131.

Primárním předpokladem věcného přezkoumání návrhu na vyslovení neplatnosti rozhodnutí valné hromady obchodní společnosti je dodržení zákonem stanovené lhůty pro podání návrhu a dále též prokázání aktivní legitimace k jeho podání ze strany navrhovatele (musí být prokazatelně v právním postavení některé z osob uvedených v ust. § 131 odst. 1 obch. zák.). Zákonem stanovenou tříměsíční lhůtu pro podání návrhu navrhovatel dodržel, neboť návrh podal 04.03.2004 a napadená valná hromada se konala 10.12.2003 (prokazuje notářský zápis Nz 337/2003, N 312/2003).

Navrhovatel byl též nadán aktivní legitimací k podání návrhu, neboť se jak ke dni rozhodnutí napadené valné hromady, tak ke dni vydání rozhodnutí soudu nacházel v právním postavení akcionáře - společníka – společnosti. Tento závěr soud opírá o celou řadu listinných důkazů počínaje

- žádostí o svolání mimořádné valné hromady z 27.10.2003, kterou navrhovatel - stejně tak jako jiní akcionáři společnosti - podepsal, společnost na tuto žádost reagovala tak, že valnou hromadu svolala,
- dopisem z 04.12.2003, v němž sama společnost potvrdila navrhovateli právní postavení společníka s tím ovšem, že je oprávněn vykonávat akcionářská práva pouze k části jím vlastněným akciím (jednalo se o kmenové akcie poř. č. 9576-9596, 9620-9628 a prioritní akcie, poř. č. 8603-8832),
- seznamem akcionářů k 03.12.2003, v němž je navrhovatel zapsán jako akcionář vlastnící 230 kusů akcií prioritních o jmenovité hodnotě 10.000,- Kč každé z nich, 21 kusů akcií kmenových o jmenovité hodnotě 10.000,- Kč každé z nich a 9 kusů akcií kmenových o jmenovité hodnotě 1.000,- Kč každé z nich,
- seznamem akcionářů k 10.01.2003, v němž je navrhovatel zapsán jako akcionář vlastnící 750 kusů akcií prioritních o jmenovité hodnotě 10.000,- Kč každé z nich, 21 kusů akcií kmenových o jmenovité hodnotě 10.000,- Kč každé z nich a 9 kusů akcií kmenových o jmenovité hodnotě 1.000,- Kč každé z nich,
- akcií č. 009671 emitovanou společností, na jméno Jan N., která je opatřena rubopisem podepsaným uvedenou osobou, jímž byla 31.08.2004 převedena na navrhovatele
- a konče samotným tvrzením společnosti, která nikdy v průběhu celého soudního řízení nezpochybnila právní postavení navrhovatele jako společníka (popírala pouze, že by byl oprávněným držitelem 520 kusů prioritních akcií, ohledně nich také provedla změnu zápisu v seznamu akcionářů, což prokazují seznamy akcionářů z 10.01.2003 a 03.12.2003 a ve vztahu ke zbylým 260 kusům akcií namítala jejich neplatnost v důsledku formálních vad, nikoli to, že by se vůbec společníkem v tomto rozsahu podílu na základním kapitálu společnosti nestal).

Společnost sama výslovně potvrdila, že navrhovateli zůstala zachována akcionářská práva k podílu ve výši 2,519.000,- Kč, byť z něj splatil pouze malou část, zbytek upsaného vkladu za něj splatilo město Havířov (vyjádření společnosti, čl. 14 spisu). Potvrdila tudíž, že je společníkem podílejícím se na základním kapitálu společnosti minimálně v rozsahu odpovídajícím počtu 30 kusů kmenových akcií pořadových čísel 9620 až 9628 o jmenovité hodnotě 1.000,- Kč každé z nich, pořadových čísel 9576 až 9596 o jmenovité hodnotě 10.000,- Kč každé z nich a 230 kusů akcií prioritních pořadových čísel 8603 až 8832 o jmenovité hodnotě 10.000,- Kč každé z nich. Přestože navrhovateli nevydala platné akcie (tvrdila, že akcie mají formální vady, jsou tudíž neplatné) ten je stále v právním postavení společníka, což konečně bezpochyby vyplývá z ust. § 155 odst. 1, věta druhá, obch. zák. Potud lze mít tvrzení navrhovatele o tom, že je společníkem společnosti za prokázané též shodnými tvrzeními účastníků (ust. § 120 odst. 4 o.s.ř.).

Za vydání formálně bezvadných akcií nese odpovědnost výhradně společnost nikoliv společník – akcionář. Pokud společnost nevydala akcionáři platné akcie musí na svůj náklad zjištěnou chybu odstranit a zákonným způsobem nové akcie vydat. Tento proces však v žádném

případě neznamená, že by akcionář podílející se na základním kapitálu společnosti pozbyl právní postavení společníka resp. pozbyl oprávnění vykonávat práva s těmito akciemi spojená v důsledku zjištění vad dosud emitovaných akcií. Naopak. Je to společnost, která je povinna nahradit akcionáři veškerou újmu, která mu v souvislosti s výměnou vadných akcií za bezvadné vznikla. Z dosud uvedeného plyne, že navrhovatel jednoznačně prokázal, že se ke dni přijetí napadeného rozhodnutí valnou hromadou, jakož i ke dni rozhodnutí soudu nacházel v právním postavení společníka a tudíž byl k podání návrhu aktivně legitimován. K prokázání této skutečnosti postačí vlastnictví byť jediné akcie a pokud společnost žádné platné akcie nevydala, prokázání účasti na základním kapitálu společnosti, alespoň v tomto rozsahu.

Dbaje přesvědčivosti vydaného rozhodnutí a maje na zřeteli též, že by tato otázka měla být předmětem jiného soudního řízení, podrobil soud též hodnocení 520 ks prioritních akcií emitovaných společností pod pořadovými čísly 0001 – 0025, 1372-1501 a 4193-4557, ohledně nichž společnost tvrdila, že jsou neplatné a navrhovatel se v rozsahu součtu jejich jmenovitých hodnot ani nepodílel na základním kapitálu společnosti. Učinil tak přesto, že na jejich hodnocení své rozhodnutí ve věci samé, s ohledem na výše učiněný závěr ohledně 260 kusů akcií, nevystavěl. Byla to právě společnost, která svou zamítavou argumentaci od neplatnosti těchto akcií odvíjela.

Všechny prioritní akcie uvedeného číselného označení obsahují označení firmy a sídla společnosti, jmenovitou hodnotu, označení formy akcie, jméno akcionáře, výši základního kapitálu a počet akcií k datu emise (výše základního kapitálu a počet emitovaných akcií odpovídá k datu emise zapsané výši v obchodním rejstříku jak vyplývá z úplného výpisu společnosti), číselné označení a podpisy předsedy představenstva a pověřeného člena představenstva. Takové formální náležitosti ostatně předpokládá ust. § 155 odst. 3 a 4 obch. zák. Odstavec čtvrtý předpokládá podpis či podpisy členů představenstva, kteří jsou oprávněni jednat jménem společnosti k datu emise (soud vycházel ze znění ust. § 155 odst. 3 a 4 obch. zák. platného ke dni emise akcií – 01.09.1997). Skutečnost, že by akcie byly podepsány písemně pověřenými členy představenstva (úplný výpis z obchodního rejstříku společnosti totiž uvádí, že jménem společnosti jednají buď všichni členové představenstva společně, nebo každý z nich samostatně, je-li k takovému jednání písemně pověřen) oprávněnými jednat jménem společnosti k datu emise se prokázat nezdařilo. Ani ze strany společnosti (ta koneckonců na tomto tvrzení vystavěla svou procesní obranu), ani ze strany navrhovatele nebyl předložen jediný důkaz, ze kterého by vyplývalo, že ony dvě osoby, které akcie podepsaly, byly k tomu písemně pověřeny představenstvem. Nelze proto uzavřít jinak, než že jde o akcie neplatné. Jedná se však o pochybení, které jde k tíži společnosti. Ta se k navrhovateli po dlouhé období od roku 1997 (21.10.1997 uzavřelo město Havířov s navrhovatelem první smlouvu o převodu akcií) do počátku roku 2003 (ještě 10.01.2003 byl navrhovatel zapsán v seznamu akcionářů jako vlastník těchto akcií) chovala jako k akcionáři – společníkovi. Až po více než pěti letech začala účelově využívat formálního pochybení v emisi akcií a ve vztahu k těmto akciím popírat jeho akcionářská práva a nakonec o tyto akcie snížila počet akcií navrhovatele zapsaných v seznamu akcionářů, čímž svévolně omezila jeho účast na základním kapitálu, tedy základní právo společníka kapitálové společnosti. Už vůbec neobstojí její tvrzení o tom, že tyto akcie patří dalšímu akcionáři městu Havířov, neboť z jeho majetkové sféry byly neplatně převedeny na navrhovatele. Nepředložila totiž soudu jediný důkaz o tom, že by v jeho vlastnictví formálně bezvadné akcie, které měly být na navrhovatele převedeny, kdy byly. Navíc jsou-li tyto akcie neplatné nemohly

být způsobilým předmětem převodu. Takový závěr činí soud přesto, že se jedná o akcie nahrazující akcie dříve skartované (skartaci prokazuje úřední záznam o jejím provedení z 24.01.2003). Tyto akcie tudíž nelze vůbec obsahově hodnotit, tedy posoudit jejich platnost či neplatnost. V takovém případě je pro výkon práv spojených s těmito akciemi rozhodující účast na základním kapitálu společnosti. Pokud nebyly vydány platné akcie (ani první společník je tudíž nenabyl) vykonává práva společníka spojená s účastí na základním kapitálu v rozsahu součtu jejich jmenovitých hodnot ten společník, který je měl nabýt. V rozsahu těchto prioritních akcií je to navrhovatel, neboť na něj měly být akcie převedeny (prokazují tři smlouvy z 21.10.1997, 27.04.1998 a 25.02.1999) v souvislosti s opakovaným zvýšením základního kapitálu společnosti (opakované zvýšení základního kapitálu, na které navazovaly uvedené tři smlouvy o převodu akcií, vyplývá z úplného výpisu z obchodního rejstříku společnosti a takový smysl jejich emise potvrdil též svědek JUDr. P., předseda představenstva společnosti od 01.07.1997 do 24.05.1999. Ve své výpovědi uvedl, že v případě zvýšení základního kapitálu společnosti měly být vydány také zaměstnanecké akcie, aby zůstal zachován poměr mezi nimi a akciemi kmenovými. Zaměstnanecké akcie se pak převáděly na vedoucí zaměstnance – členy představenstva).

Bez ohledu na závěr konstatovaný v předchozím odstavci soud vyslovil neplatnost napadeného rozhodnutí valné hromady společnosti z níže uvedených důvodů.

Valná hromada společnosti konaná 10.12.2003 na žádost skupiny akcionářů (prokazuje žádost o její svolání z 27.10.2003) přijala jediné rozhodnutí – zamítla návrh minoritních akcionářů na rozdělení zisku za rok 2002 navýšeného o nerozdělený zisk z roku 2001 a stanovení výše a způsob vyplacení dividend, tantiém. Pro přijetí tohoto návrhu hlasovalo 11,13 % přítomných akcionářů, proti 97,77 % (prokazuje NZ 337/2003, N 312/2003). Obdobné rozhodnutí přijala též valná hromada společnosti konaná 30.07.2003 (prokazuje rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 28 Cm 53/2003), soud je však prohlásil za neplatné pro rozpor se stanovami společnosti, přičemž jeho rozhodnutí, potvrzené též soudem odvolacím (prokazuje usnesení Vrchního soudu v Olomouci č.j. 8 Cmo 415/2003-27), nabylo právní moci 12.05.2004. Stanovy společnosti v článku 26.8 určují, že bude-li vytvořen zisk, pak se z něj 5 % přidělí do rezervního fondu, 10 % do sociálního fondu a 35 % se použije na výplatu dividend z prioritních akcií (vydání prioritních akcií prokazují stanovy společnosti – čl. 7.2). Zbylý zisk se pak rozdělí na dividendy z kmenových akcií, tantiémy a podíl zaměstnanců na zisku. Valná hromada je při svém rozhodování vázána touto úpravou uvedenou ve stanovách společnosti, přičemž pravidla pro rozdělení zisku jsou jejich zákonnou náležitostí {ust. § 173 odst. 1, písm. l) obch. zák.}. Dispoziční právo jí zůstává zachováno ohledně dividend z kmenových akcií, tantiém a podílu zaměstnanců, vytvořený zisk však musí vždy přidělit do rezervního a sociálního fondu a vyplatit prioritní dividendu, ledaže by zisk nebyl vytvořen, což se v souzené věci nestalo (prokazuje notářský zápis NZ 337/2003, N 312/2003). Pokud se valná hromada hodlá odchýlit od úpravy provedené ve stanovách společnosti, byla povinna nejdříve rozhodnout o změně stanov v této části, pro kterou by muselo hlasovat ¾ hlasů akcionářů majících tyto akcie. Tak tomu ovšem v souzené věci nebylo. Proto rozhodla-li valná hromada společnosti 10.12.2003 tak, že nebude vyplacena prioritní dividenda, ačkoliv zisk byl vytvořen (vytvoření zisku prokazuje notářský zápis NZ 337/2003, N 312/2003 – na prioritní akcie připadalo 1,498.430,- Kč), je toto rozhodnutí v rozporu s platným zněním stanov společnosti, článkem 26.8 a v konečném důsledku též s ust.

§173 odst. 1, písm. l) obch. zák. Došlo jím fakticky ke změně práv spojených s určitým druhem akcií (při nerespektování ust. § 159 odst. 3 obch. zák.), kterého by bylo možno platně dosáhnout pouze změnou stanov, o kterém by bylo nutné hlasovat postupem podle ust. § 186 odst. 3 obch. zák. Z uvedených důvodů proto soud přijaté usnesení valné hromady společnosti prohlásil za neplatné.

Právo podílet se na zisku je základním právem každého společníka kapitálové společnosti. V případě akciové společnosti, a o takovou v souzené věci jde, je toto právo zakotveno v ust. § 178 odst. 1 obch. zák. Dosažení zisku je základním smyslem podnikatelské činnosti společnosti (koneckonců obchodní zákoník dále v ust. § 2 odst. 1 dosažení zisku definuje jako základní znak podnikání) a účast společníka na této činnosti formou vkladu kapitálu je z tohoto úhlu pohledu též zpravidla směřována k podílení se na zisku společnosti podnikáním vytvořeném. U akcionářů vlastnících prioritní akcie to platí tím více, neboť oni drží akcie s právem na výplatu dividendy za všech okolností mimo případ, kdy společnost zisk nevytvoří. Ostatní akcionáři takto silným právem podílet se na zisku nadáni nejsou. U akcionářů vlastnících prioritní akcie resp. podílejících se na základním kapitálu společnosti v rozsahu součtu jmenovitých hodnot prioritních akcií nebo jeho části, jde tudíž o právo vyšší síly, jehož porušení - nevyplacení dividendy v případě, kdy je zisk vytvořen - je nutné vždy chápat jako závažný zásah do základního práva společníka podílet se na vytvořeném zisku, ostatně Obchodní zákoník v takovém případě obnovuje hlasovací práva s prioritními akciemi spojená (ust. § 159 odst. 3 obch. zák.). Ve světle těchto kritérií soud posoudil i postup společnosti ve vztahu k navrhovateli a dospěl k závěru, že přiměřené zadostiučinění za porušení základního práva společníka tak, jak jej konstruuje ust. § 131 odst. 4 obch. zák. (právo bylo uplatněno včas a oprávněnou osobou – společníkem) představuje částka 300.000,- Kč. Společnost se k uvedenému protiprávnímu postupu uchýlila opakovaně (o nevyplacení prioritní dividendy rozhodla protiprávně i na řádné valné hromadě konané 30.07.2003, což prokazuje usnesení Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 28 Cm 53/2003), z čehož lze dovodit její přehlíživý přístup k příslušné právní úpravě provedené jak v obchodním zákoníku tak ve stanovách společnosti, její nerespektování, což má negativní vliv na vnitřní chod společnosti a zejména významným způsobem ohrožuje právní jistotu (jde přitom o jeden ze stěžejních ústavních principů) akcionářů, mezi které patří i navrhovatel. Ten se totiž podílí minimálně v rozsahu 230 kusů (v tomto počtu společnost jeho akcionářská práva k prioritním akciím nijak nezpochybnila, vedla jej a stále ohledně nich vede jako akcionáře) z celkového počtu 1.535 kusů prioritních akcií o jmenovité hodnotě 10.000,- Kč každé z nich na základním kapitálu společnosti, a je tudíž jedním z významných akcionářů, kteří jsou oprávněni uplatňovat práva s těmito akciemi spojená. Proto jde ve vztahu k němu o porušení základního práva společníka mimořádné intenzity. Z uvedených důvodů soud přiznal navrhovateli též právo na přiměřené zadostiučinění za porušení základního práva společníka ve výši 300.000,- Kč.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 142 odst. 1 o.s.ř., neboť navrhovatel měl plný úspěch při uplatňování svého práva proti společnosti, proto mu soud přiznal právo na náhradu nákladů řízení ve výši 59.375, - Kč, kterážto částka představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 13.000,- Kč a náklady právního zastoupení advokátem za řízení před soudem prvního stupně ve výši 10.000,- Kč (ust. § 7 písm. g) vyhl. č. 484/2000 Sb.), jde-li o určovací návrh (výrok I. tohoto usnesení) ve výši 36.000,- Kč (ust. § 3 odst. 1, bod 6., vyhl. č. 484/2000 Sb.), jde-li o návrh na

zaplacení 300.000,- Kč (výrok II. tohoto usnesení) a 5 režijních paušálů á 75,- Kč (převzetí a příprava zastoupení, sepis návrhu, dvakrát účast u jednání soudu, písemné vyjádření ve věci dle ust. § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení lze podat odvolání do 15-ti dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Vrchnímu soudu v Olomouci prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě, písemně, ve dvojím vyhotovení.

V Ostravě 19. července 2006

Za správnost vyhotovení:
Martina Křižáková

JUDr. Petr Hampel, v.r.
samosoudce